

Pomoc społeczna

Pomoc społeczna

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których dochód na osobę nie przekracza (art.8 pkt.1 ustawy o pomocy społecznej):

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 634 zł;
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 514 zł;
- rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt. 2-15 lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej tj.:

- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Za dochód rodziny uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, pomniejszoną o miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych; składki z tytułu ubezpieczeń: zdrowotnego, emerytalnego, rentowych i chorobowego; kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób; jednorazowe pieniężne świadczenia socjalne oraz wartości świadczeń w naturze.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia dostosowywane są nie tylko do okoliczności uzasadniających przyznanie pomocy, ale także do celów i możliwości pomocy społecznej.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współdziałania z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Brak takiego współdziałania, odmowa zawarcia kontraktu socjalnego, niedotrzymanie jego postanowień, nieuzasadniona odmowa podjęcia pracy przez osobę bezrobotną lub nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną, mogą stanowić podstawę do odmowy świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawienia własnych zasobów finansowych może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie pomocy w formie świadczenia niepieniężnego. W przypadku stwierdzonych przez pracownika socjalnego dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny, wskazującą, że osoba ta lub rodzina jest w stanie przezwyciężyć trudną sytuację życiową, wykorzystując własne zasoby majątkowe, w szczególności w przypadku posiadania znacznych zasobów finansowych, wartościowych przedmiotów majątkowych lub nieruchomości, można odmówić przyznania świadczenia.

Osoby i rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej są obowiązane niezwłocznie poinformować organ, który przyznał świadczenie, o każdej zmianie w ich sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, która wiąże się z podstawą do przyznania świadczeń.

Decyzje o przyznaniu świadczeń wydawane są w formie pisemnej. Od decyzji wydanej przez Ośrodek przysługuje Klientowi prawo odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Zamościu za pośrednictwem Kierownika tutaj. Ośrodka.

Rodzaje świadczeń:

Zasiłek stały

Zasiłek stały przysługuje:

1. pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
2. pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

1. w przypadku osoby samotnie gospodarującej - różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 604 zł miesięcznie;
2. w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie.

W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, zasiłek stały nie przysługuje.

Wymagana dokumentacja:

- wniosek strony,
- aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (stopień znaczny bądź umiarkowany),
- udokumentowanie sytuacji materialnej.

Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
2. rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek okresowy ustala się:

1. w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie;
2. w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ust. 2 nie może być niższa niż 50 % różnicy między:

1. kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
2. kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie.

W przypadku podjęcia zatrudnienia przez osobę objętą kontraktem socjalnym pobierającą zasiłek okresowy, może być on wypłacany nadal niezależnie od dochodu, do dnia wynikającego z decyzji przyznającej zasiłek okresowy, nie dłużej jednak niż do 2 miesięcy od dnia, w którym osoba została zatrudniona. W tej sytuacji zasiłek okresowy jest wypłacany niezależnie od dochodu nie częściej niż raz na 2 lata.

Okres, na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

Wymagana dokumentacja:

- wniosek strony,
- dokumenty obrazujące całokształt sytuacji materialnej, zawodowej, zdrowotnej np. zaświadczenie o zarobkach wystawione z miesiąca poprzedzającego datę złożenia wniosku, nakaz podatkowy, dowód opłacenia składki KRUS, odcinek z emerytury lub renty – kserokopia decyzji, w przypadku ponoszenia kosztów leczenia- zaświadczenie lekarskie oraz rachunki za leki, karty informacyjne ze szpitala, orzeczenie o niepełnosprawności, itp.

Zasiłek celowy

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Prawo do świadczenia posiada osoba bądź rodzina, której dochód nie przekracza kryterium dochodowego oraz spełniona jest jedna z w/w okoliczności. Zasiłek celowy może być przyznawany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Wymagana dokumentacja:

- wniosek strony,
- dokumenty obrazujące całokształt sytuacji materialnej, zawodowej, zdrowotnej np. zaświadczenie o zarobkach wystawione z miesiąca poprzedzającego datę złożenia wniosku, nakaz podatkowy, dowód opłacenia składki KRUS, odcinek z emerytury lub renty – kserokopia decyzji, w przypadku ponoszenia kosztów leczenia- zaświadczenie lekarskie oraz rachunki za leki, karty informacyjne ze szpitala, orzeczenie o niepełnosprawności, itp.

Świadczenie pieniężne w postaci zasiłku celowy na zakup żywności z programu

„ Pomoc państwa w zakresie dożywiania ”:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza 150 % z kwoty 634 zł;
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza 150 % z kwoty 514 zł;
- posiłki dla dzieci w szkołach i stołówce;

Wymagana dokumentacja:

- wniosek strony,
- dokumenty obrazujące całokształt sytuacji materialnej, zawodowej, zdrowotnej np. zaświadczenie o zarobkach wystawione z miesiąca poprzedzającego datę złożenia wniosku, nakaz podatkowy, dowód opłacenia składki KRUS, odcinek z emerytury lub renty – kserokopia decyzji, w przypadku ponoszenia kosztów leczenia- zaświadczenie lekarskie oraz rachunki za leki, karty informacyjne ze szpitala, orzeczenie o niepełnosprawności, itp.

Specjalny zasiłek celowy

Może być przyznany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie przy przekroczonym kryterium dochodowym, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów leczenia.

Wymagana dokumentacja:

- wniosek strony,
- dowody odzwierciedlające szczególnie trudną sytuację materialną, zawodową, zdrowotną osoby bądź rodziny,
- potwierdzenie sytuacji materialnej np. zaświadczenie o zarobkach wystawione z miesiąca poprzedzającego datę złożenia wniosku, nakaz podatkowy, dowód opłacenia składki KRUS, odcinek z emerytury lub renty – kserokopia decyzji, w przypadku ponoszenia kosztów leczenia- zaświadczenie lekarskie oraz rachunki za leki, karty informacyjne ze szpitala, orzeczenie o niepełnosprawności, itp.

Usługi opiekuńcze

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.

Rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Wymagana dokumentacja:

- wniosek strony,
- zaświadczenie o stanie zdrowia oraz zaświadczenie od lekarza, że dana osoba wymaga opieki osoby drugiej,
- udokumentowanie sytuacji materialno – bytowej (decyzja ZUS, odcinek z renty lub emerytury, zaświadczenie o zarobkach, itp).

Skierowanie i umieszczenie osoby w Domu Pomocy Społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

1. mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
2. małżonek, zstępni przed wstępnymi,
3. gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Wymagane dokumenty (niezbędne druki dostępne w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej)

- wywiad rodzinny (środowiskowy) u osoby ubiegającej się o miejsce w dps, przeprowadzony przez pracownika ośrodka pomocy społecznej,
- zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia,
- opinia ośrodka pomocy społecznej dotycząca stopnia sprawności osoby ubiegającej się o skierowanie do dps,
- decyzja o przyznaniu zasiłku stałego lub decyzja organu rentowo – emerytalnego ustalającego wysokość renty lub emerytury,
- wywiad rodzinny (środowiskowy) u osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za dps lub umowa partycypowania w tej opłacie,

- zgoda na zbieranie i przetwarzanie danych osobowych,
- zgoda osoby ubiegającej się, jej przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego na ponoszenie opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej oraz w przypadku gdy osoba zobowiązana do ponoszenia opłaty nie pokrywa należności w kasie lub na konto domu - zgodę na potrącanie opłaty ze świadczenia emerytalnego lub rentowego przez właściwy organ emerytalno-rentowy,
- w przypadku umieszczania osób ubezwłasnowolnionych
 - postanowienie sądu o ubezwłasnowolnieniu,
 - postanowienie sądu o ustanowieniu opiekuna lub kuratora,
 - postanowienie sądu zezwalające opiekunowi na umieszczenie osoby ubezwłasnowolnionej w domu pomocy społecznej.

Miejsce złożenia dokumentów

Postępowanie w sprawie skierowania do domu pomocy społecznej a następnie umieszczenia wszczyna pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej na wniosek osoby ubiegającej się, jej przedstawiciela ustawowego lub opiekuna bądź z urzędu w sytuacji przewidzianej przepisami.

Dokumentację kompletuje ośrodek pomocy społecznej, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o miejsce w dps. Całość dokumentacji wraz ze stanowiskiem ośrodka pomocy społecznej przekazywana jest do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie celem wydania stosownej decyzji.

Praca socjalna

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest:

- 1) z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej;
- 2) ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

Podstawą przyznania świadczenia z pomocy społecznej jest wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego – w ciągu 14 dni od daty otrzymania informacji o potrzebie przyznania świadczenia lub o zmianie sytuacji osobistej czy też majątkowej osoby lub rodziny korzystającej z pomocy – w miejscu zamieszkania bądź w innym miejscu stałego lub czasowego pobytu osoby zainteresowanej.